

[Poul Hansen (Kalundborg).]

monopoldannelse, handelsaftaler og andre aftaler og neutraliseret konkurrence. Jeg bærer også denne betænkning som en bekræftelse på nødvendigheden af en lovgivning som den, vi her behandler, og jeg læser den som et nyt tegn på den ejendommelige modsætning, man kan finde mellem de samme kredses — jeg havde nær sagt: officielle hyldest og lovsang til den frie konkurrence og samtidig de faktiske bestræbelser for at sætte den samme frie konkurrence ud af spillet. Jeg vil altså gerne henlede opmærksomheden på disse ting, som vel også må indgå i overvejelserne i det udvalgsarbejde, som skal finde sted.

Mit parti kunne, da den højtærede handelsministers lovforslag i sidste folketingsår var til første behandling, give det fuld tilslutning, og det kan vi naturligvis også ved denne lejlighed. Hvad der hidtil er kommet frem under udvalgsarbejdet, kan måske nok give anledning til klagende ændringer vedrørende forskellige enkeltheder, men der er ikke fremkommet noget, som kan få os til at fravige den opfattelse, at lovforslagets hovedprincipper er rigtige; det materiale, der hidtil er kommet frem for os, har tværtimod været en bekræftelse på, at disse hovedprincipper bør gennemføres.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til fortsat velvillig udvalgsbehandling.

Thorkil Kristensen: Der er ingen grund til i dag at gentage den principielle debat, vi havde her ved lovforslagets første behandling i fjor — jeg tillader mig at henvise til de bemærkninger, jeg dengang fremsatte.

Siden da har vi i udvalget foretaget en grundig gennemgang af lovforslaget. På grundlag heraf har vi stillet en lang række spørgsmål til den højtærede handelsminister; vi har også fået svar på disse spørgsmål, og ved folketingsårets udgang var vi færdige med at gennemgå disse besvarelser. Når vi er færdige med det, er det tanken, at vi skal have et samråd med den højtærede handelsminister, og før vi har haft dette samråd, er det formentlig ikke muligt at gå til enkeltheder med hensyn til bedømmelsen af de erfaringer, vi har indhøstet i den tid, udvalget har siddet. Jeg tror, vi ved dette samråd bl. a. kan få belyst både den prak-

sis, priskontrollen hidtil har fulgt, og den praksis, det er tanken at det nye monopoltilsyn skal følge efter gennemførelsen af den lov, som kommer ud af vore forhandlinger. Jeg finder anledning til igen at understrege, at uanset hvilken ordlyd de enkelte paragraffer måtte få tilsidst, kan der ikke være tvivl om, at den praksis, som de pågældende kontrolmyndigheder gennemfører, i virkeligheden i mange tilfælde er fuldt så vigtig som selve lovforslagets tekst; det følger jo af, at så mange af de afgørelser, der skal træffes, er af skønmæssig karakter, hvorved lovens praktisering får en meget stor betydning.

Jeg skal ikke gå meget ind på de oplysninger, vi har fået, men vil, som den ærede socialdemokratiske ordfører, henvise til den udsendte beretning med det meget store materiale.

Det forekommer mig, at det, som vi vedrørende et vigtigt spørgsmål, nemlig domstolens prøvelsesret, har fået at vide — jeg tænker her navnlig på professor Poul Andersens responsum — tyder på, at det var rigtigt, når vi i fjor havde den opfattelse, at den begrænsning af prøvelsesretten, som er fastsat i § 19, stk. 6, ikke er holdbar eller realistisk. Det må sikkert — som professor Poul Andersen siger — være domstolene selv, der drager grænsen for deres prøvelsesret, idet man ikke kan drage nogen skarp skillelinie mellem retsspørgsmål og skønsspørgsmål. Det mest afgørende problem i denne lovgivning er imidlertid sikkert, om man, således som det er foreslået for visse områder, skal gå over til, at aftaler principielt er forbudt, medens de ved dispensation kan blive tilladt i visse tilfælde. Det er jo det omvendte af det grundprincip, man har i dag, hvor aftaler principielt er tilladt, men hvor der kan gribes ind, når de skønnes at være skadelige i henhold til lovens kriterier. Det forekommer mig ikke, at det gennem det materiale, vi hidtil har fået, er godtgjort, at det skulle være påkrævet på alle de områder, hvor det er foreslået, at gå over til forbud som en principiel grundregel. Må jeg specielt om eksklusivaftaler o. lign., som er behandlet i lovforslagets § 10, sige, at det materiale, vi har fået, efter min mening tyder på, at domstolene på dette punkt kan komme ret langt ved at anvende almindelige retsgrundsætninger. Det er jo i sig selv vær-